

Das Umgebindeland touristisch erlebbar machen – Umgebinde 2.0.

2. NEWSLETTER

August 2025

Wichtiger Termin und Einladung für alle Fans von Umgebindehäusern

Die offizielle Eröffnungskonferenz des Interreg-Projekts findet am 12. September 2025 in Sloup im Gebäude des Gemeindezentrums in der Benešova 280, Sloup v Čechách 471 52, statt. Wenn Sie noch keine Einladung erhalten haben, können Sie sich noch anmelden, indem Sie auf den QR-Code klicken und Ihre Daten eingeben. Oder kontaktieren Sie uns bitte umgehend. Das Programm der Konferenz ist diesem Newsletter Nr. 2 beigelegt.

Nehmen Sie gemeinsam mit uns Einfluss auf die touristische Entwicklung im Umgebindeland.

Treffen Sie auf Experten für die touristische Nutzung von Umgebindehäusern, die im Rahmen des Konferenzprogramms ihre Geschichte über die Renovierung ihres Umgebindehauses und dessen Anpassung für eine neue Nutzung vorstellen werden.

ANMELDUNG

Eines der Themen der Konferenz lautet „Alter Hof sucht eine neue Liebe...“.

Wir haben uns gefragt, wie können wir neue Impulse für das Umgebindeland erhalten. Dabei sind wir auf einen sehr interessanten Lösungsansatz aus dem Allgäu gestoßen: „Alter Hof sucht neue Liebe...“

Projekt „Das Umgebindeland touristisch erlebbar machen“ wird **Frau Ramona Riederer als Verantwortliche für Standort- und Regionalentwicklung über dieses Vorhaben berichten.**

Unter diesem Motto steht eine Initiative der Allgäu GmbH. Dieses Projekt war unter den TOP 10 der Nominierungen für den Deutschen Tourismuspreis 2024. Bei der Eröffnungskonferenz zu unserem Interreg-

In den ländlichen strukturierten Gebieten des Allgäus sind die über Generationen geführten Bauernhöfe prägend für das Erscheinungsbild der Dörfer. Sie sind damit identitätsstiftendes Kulturgut und Denkmal. Der Strukturwandel

führt dazu, dass landwirtschaftliche Höfe aufgegeben werden und für sie eine neue Nutzung gesucht wird.

Die Allgäu GmbH vereint unter ihrem Dach sowohl die Entwicklung und Vermarktung des Tourismus- und Wirtschaftsstandortes sowie der Marke Allgäu. Mit der Informations- und Sensibilisierungskampagne „Alter Hof sucht neue Liebe“ wandte sich die Allgäu GmbH direkt an Eigentümer oder Interessenten von leerstehenden Althofstellen. Mit Veranstaltungsreihen, einem Beratungsprogramm, zwei Mentoring-Staffeln und vielen weiteren Maßnahmen wurden unkompliziert, niederschwellig und umfassend wichtige Aspekte der Hoftransformation vermittelt. Damit wird ein ganzheitlicher Ansatz für die Nachnutzung verfolgt. Insbesondere der

Netzwerkgedanke für das Handeln der regionalen Akteure aber auch die Checkliste für Nutzer und Eigentümer sind interessante Handlungsansätze.

Am 12. September können Sie in Sloup den Vortrag von Frau Riederer über die Erfahrungen mit diesem Projekt im Allgäu hören. Wir freuen uns darauf.

Rückblick: Tage der Volksarchitektur in der Region Liberec

Die Tage der Volksarchitektur, darunter auch der Umgebindehäuser, lockten Hunderte von Besuchern an. Das Wochenende vom 19. bis 20. Juli 2025 stand in der Region Liberec ganz im Zeichen der Volksarchitektur und des traditionellen Handwerks. Insgesamt 15 historische Gebäude in der gesamten Region öffneten kostenlos ihre Türen für die Öffentlichkeit und boten einen einzigartigen Einblick in das Leben unserer Vorfahren und deren Alltag und Tätigkeiten – in eine Zeit, in der Backwaren noch nicht in Geschäften gekauft wurden, sondern jede gute Hausfrau den Teig in einem Backtrog knetete, die Brote in Körben aufgingen und nach einigen Stunden ehrlicher Arbeit aus dem heißen Ofen dufteten.

Jedes Jahr wird in Zusammenarbeit mit den Eigentümern von Gebäuden, die Beispiele für Volksarchitektur sind, diese beliebte Veranstaltung organisiert. Die Nachfrage

seitens der Besucher ist groß. Deshalb hofft die Region Liberec in den nächsten Jahren noch mehr Eigentümer zu finden, die sich daran beteiligen.

Wer das Umgebindehaus in Dolní Oldříš besuchte, konnte mit allen Sinnen auf seine Kosten kommen, denn hier wurden Kuchen gebacken. Das Angebot war nicht nur für die Geschmacksknospen bestimmt, sondern auch für romantische Seelen beim Klaviermatinee mit Volksliedern im Garten.

Die Beran-Gaststätte in Trávníček oder der Bouček-Hof in Malá Skála boten Erfrischung in Form von einem kühlen Bier und Musik. Bei der Beran-Gaststätte drehten sich die Rölle der Folkloregruppe Horačky im Rhythmus, in

Malá Skála verschönerte Šumný Jazz den Besuchern den Sommerabend.

Wer mitten in den Ferien die Schulbank vermisste, kam in Křižany voll auf seine Kosten. In der örtlichen Alten Schule konnte man am Sonntagnachmittag auf den Spuren von J. A. Komenský wandeln und sich in ein ehemaliges Klassenzimmer setzen. Ondřej Bauer begleitete den ganzen Nachmittag, und für das Rahmenprogramm sorgten die Liedermacherin Máří, Nový Cirkus und die Gruppe Neřež.

Jeder, der eines der Objekte besuchte, konnte sich davon überzeugen, dass die

Volksarchitektur trotz ihres hohen Alters noch immer lebendig ist.

Die Tage der Volksarchitektur wurden in diesem Jahr von der Liberecer Region und im Rahmen des Projekts „Das Umgebindeland touristisch erlebbar machen“ (Reg.-Nr. 100762248) von der Europäischen Union aus dem Europäischen Fonds für regionale Entwicklung über das Programm Interreg Tschechien – Sachsen 2021 – 2027 finanziert.

(gekürzt aus der Pressemitteilung der Liberecer Region)

(Foto Matyáš Gál)

TIPP!

Direkt nach der Eröffnungskonferenz - Einladung zu den Tagen des offenen Denkmals

Das Programm zum Tag des europäischen Erbes am 13.9.2025 in Liberec sowie zum Tag des offenen Denkmals am 14.9.2025 in Zittau findet man unter <https://ehd-toffd.eu>, oder

❖ www.tag-des-offenen-denkmals.de

❖ www.ehd.cz

In Deutschland können Sie folgende Umgebindehäuser erleben:

Alte Schmiede Hirschfelde
Görlitzer Str. 1
02788 Hirschfelde

Wohnhaus in Dittelsdorf
Schulberg 3
02788 Dittelsdorf

Umgebindehaus um 1660
Hauptstr. 119
02799 Waltersdorf

Umgebindehaus Am Weißeweg
Am Weißeweg 23
02782 Seifhennersdorf

Pilgerhäusl Hirschfelde
Konturgasse 9
02788 Hirschfelde

Historisches Umgebindehaus
An der Lausur 6
02779 Großschönau

Grenzland Haus
Rumburger Str. 10
02782 Seifhennersdorf

Umgebindehaus mit zwei Blockstuben
Hauptstr. 229
02733 Cunewalde

Umgebindehaus mit Ladeneibau
OT Taubenheim
Sohlander Str. 17
02689 Sohland

Umgebindehaus Rämischstraße 23 e.V
Rämischstr. 23
02681 Schirgiswalde-Kirschau

„DenkMalWiese!“
Taubenheimer Str. 27
02689 Sohland

In Tschechien können Sie folgende Umgebindehäuser erleben

Haus der Deutsch –
Tschechischen Verständigung
Československé armády 24
46605 Jablonec nad Nisou –
Rýnovice

Infozentrum Lipová
Lipová 424,
407 81 Lipová

Galerie im Umgebindehaus
Náměstí Jiřího 129
407 55 Jiřetín pod Jedlovou

Der neue Radweg ist auch mit den Umgebindehäusern in Verbindung

Im September wird der neue Mandau-Radweg offiziell eingeweiht und erstmals öffentlich befahren. Die 45 Kilometer lange Strecke folgt dem Lauf der Mandau („Mandava“) von ihrer Quelle bei Brtníky über Staré Křečany und Rumburk nach Deutschland.

Von Seifhennersdorf und Varnsdorf führt der Weg weiter durch Sachsen bis nach Zittau, wo die Mandau in die Neiße mündet.

Besonders reizvoll ist die Anbindung: Der Mandau-Radweg schafft eine grenzüberschreitende Verbindung und schließt zugleich an den Kirnitzsch-Radweg an, der in Bad Schandau an der Elbe

beginnt. Damit entsteht eine eindrucksvolle Radroute von der Elbe bis zur Neiße.

Den genauen Streckenverlauf finden Sie hier:

- ❖ Mandau-Quelle (CZ) bis Grenzübergang Varnsdorf / Großschönau:
<https://mapy.com/s/rapaguvoro>
- ❖ Grenzübergang Varnsdorf / Großschönau bis Mündung Lausitzer Neiße / Zittau:
<https://mapy.com/s/gujoberadu>

Das **Symbol des Radweges** greift die regionale Identität auf: Ein weißes **M** steht für *Mandau* und *Mandava*, zugleich aber auch für das tschechische Wort *Most* (= Brücke). Die stilisierten Brückenbögen erinnern zudem an die für die **Region typischen Umgebindehäuser** – ein verbindendes Zeichen für beide Seiten der Grenze.

Mandy Gubsch, Bürgermeisterin Seifhennersdorf

Weitere Schritte im Rahmen des Projekts im Herbst 2025

- ❖ Vernetzungstreffen für die Vorbereitung des Tags des offenen Umgebindehauses 2026 in Deutschland und Tschechien
- ❖ Erstellung einer deutsch-tschechischen Datenbank mit Umgebindehäusern mit touristischem Potenzial für eine künftige Nutzung
- ❖ Einrichtung einer deutsch-tschechischen Netzwerkstelle beim Leadpartner für alle interessierten Anbieter und Nutzer von Umgebindehäusern

Windmühle Seifhennersdorf e.V.

Sächsische Bildungs- und Begegnungsstätte
Neugersdorfer Straße 7, 02782 Seifhennersdorf
horackova@windmuehle-seifhennersdorf.de

Umožnit turistické zážitky v krajině podstávkových domů – Podstávky 2.0.

2. NEWSLETTER

Srpen 2025

Důležitý termín a pozvánka pro všechny fanoušky podstávkových domů

Oficiální zahajovací konference projektu Interreg se uskuteční 12. září 2025 ve Sloupu v budově Komunitního centra na adrese Benešova 280, Sloup v Čechách 471 52. Pokud jste dosud neobdrželi oficiální pozvánku, můžete se kliknutím na QR kód ještě přihlásit a vyplít Vaše údaje. Nebo nás prosím obratem kontaktujte. Program konference je přílohou tohoto Newsletteru č. 2.

Ovlivněte s námi rozvoj cestovního ruchu v krajině podstávkových domů.

Setkejte se s odborníky na turistické využití podstávkových domů, kteří v rámci programu konference představí svůj příběh o renovaci svého podstávkového domu a jeho přizpůsobení pro nové využití.

Kromě odborníků na podstávkové domy Vás zveme na setkání s majiteli podstávkových domů, kteří v rámci programu konference představí svůj příběh s rekonstrukcí podstávkového domu a jeho přizpůsobením pro další využití.

PŘIHLÁŠENÍ

Jedno z témat konference nese moto „Starý statek hledá novou lásku...“

Při přípravách konference jsme si také kladli otázku, jak bychom mohli získat nové podněty pro náš region podstávkových domů. Objevili jsme velmi zajímavé řešení společnosti Allgäu GmbH v Alpách. Jejich moto je „Starý statek hledá novou lásku...“.

Pod tímto motem se skrývá iniciativa společnosti Allgäu GmbH. Tento projekt se dostal mezi 10 nejlepších kandidátů na

Německou cenu za cestovní ruch 2024. **Na zahajovací konferenci** k našemu projektu Umožnit turistické zážitky v krajině podstávkových domů **bude o tomto projektu u referovat paní Ramona Riederer zodpovědná za regionální rozvoj v Allgäu.** Staré statky dotvářejí ve venkovských oblastech Allgäu vzhled vesnic. Jsou tedy kulturním bohatstvím a památkami, které vytvářejí identitu regionu. Strukturální změny

způsobují, že tyto statky zůstávají opuštěné a hledá se pro ně nové využití.

Společnost Allgäu GmbH spojuje pod jednou střechou do značky Allgäu rozvoj i marketing turistické a obchodní lokality. S informační a osvětovou kampaní „Alter Hof sucht neue Liebe“ (Starý statek hledá novou lásku) se Allgäu GmbH obrací přímo na majitele nebo zájemce o prázdné staré statky. Pomocí řady akcí, poradenského programu, mentorských setkání a mnoha dalších opatření byly nekomplikovaným, nízkoprahovým a komplexním způsobem zpracovány důležité aspekty transformace statků. Jedná se tak o holistický přístup k jejich následnému využití.

Zajímavý je zejména koncept vytváření sítí pro akce regionálních aktérů a návodné seznamy doporučení pro uživatele a vlastníky.

Zkušenosti paní Riederer s tímto projektem v Allgäu si můžete společně s námi poslechnout 12. září na konferenci ve Sloupu.

Těšíme se na to.

Ohlédnutí: Dny lidové architektury v Libereckém kraji

Víkend 19.–20. července 2025 patřil v Libereckém kraji oslavám lidové architektury a tradičních řemesel. Celkem 15 historických objektů po celém kraji otevřelo zdarma své dveře veřejnosti a nabídlo jedinečný pohled do života našich předků a možnost seznámit se s jejich každodenním životem a činnostmi uv době, kdy se pečivo nekupovalo v obchodech, ale každá správná hospodyňka zadělávala na chleba v díži, pecny kynuly v ošatkách a po několika hodinách poctivé práce už voněly z rozpálené pece.

Tato oblíbená akce bude pořádána každoročně ve spolupráci s majiteli objektů, příkladů lidové architektury. Poptávka ze strany návštěvníků je velká. Proto Liberecký kraj doufá, že se v příštích letech najdou další majitelé tradičních, včetně podstávkových domů, kteří se do této akce dobrovolně zapojí.

Kdo zavítal do podstávkového domu v Dolní Oldřiši, přišel si všemi smysly na své, neboť se zde pekly koláče. Nabídka byla nejen pro chuťové pohárky, ale i pro romantické duše při klavírním matiné lidových písní v zahradě.

Beranův hostinec v Trávníčku či Boučkův statek na Malé Skále nabídl osvěžení v podobě oroseného püllitru a hudebních tónů. U Beranova hostince se do rytmu točily sukně folklórního souboru Horačky, na Malé Skále zpřijemnil návštěvníkům letní podvečer Šumný Jazz.

Pokud někomu uprostřed prázdnin chyběly školní lavice, přišel si určitě na své v Křižanech. Ve zdejší Staré škole se mohl v neděli odpoledne vydat po stopách J. A. Komenského a posadit se do někdejší třídy. Celým odpolednem provázal Ondřej Bauer a o doprovodný program se postarala písničkářka Máří, Nový Cirkus či skupina Neřež. Každý, kdo do některého z objektů zavítal, se mohl přesvědčit, že

lidová architektura i přes svůj pozeňnaný věk stále čile žije.

Dny lidové architektury byly v letošním roce financovány Liberecký krajem a také v rámci

projektu s názvem „Umožnit turistické zážitky v krajině podstávkových domů“ (reg. číslo 100762248) Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj prostřednictvím Programu Interreg Česko – Sasko 2021 – 2027.

(zkrácená tisková zpráva Libereckého kraje)

(Foto: Matyáš Gál)

TIP!

Bezprostředně po zahajovací konferenci – pozvánka na Dny otevřených památek

Program Dne evropského dědictví 13. 9. 2025 v Liberci a Dne otevřených památek 14. 9. 2025 v Žitavě najdete na <https://ehd-toffd.eu> nebo

- ❖ www.tag-des-offenen-denkmals.de
- ❖ www.ehd.cz

V Německu můžete navštívit následující podstávkové domy:

Alte Schmiede Hirschfelde
Görlitzer Str. 1
02788 Hirschfelde

Grenzland Haus
Rumburger Str. 10
02782 Seifhennersdorf

Umgebindehaus um 1660
Hauptstr. 119
02799 Waltersdorf

Umgebindehaus mit zwei Blockstuben
Hauptstr. 229
02733 Cunewalde

Umgebindehaus Am Weißeweg
Am Weißeweg 23
02782 Seifhennersdorf

Umgebindehaus mit Ladeneibau
OT Taubenheim
Sohlander Str. 17
02689 Sohland

Wohnhaus in Dittelsdorf
Schulberg 3
02788 Dittelsdorf

Doppelstubenumgebindehaus
Kerstin Richter
Rämischstr. 23
02681 Schirgiswalde-Kirschau

Pilgerhäusl Hirschfelde
Konturgasse 9
02788 Hirschfelde

„DenkMalWiese!“
Taubenheimer Str. 27
02689 Sohland

Historisches Umgebindehaus
An der Lausur 6
02779 Großschönau

V Čechách můžete navštívit tyto podstávkové domy:

Dům česko-německého
porozumění
Československé armády 24
46605 Jablonec nad Nisou –
Rýnovice

Infocentrum Lipová
Lipová č. p. 424,
407 81 Lipová

Galerie v podstávce
Náměstí Jiřího 129
407 55 Jiřetín pod Jedlovou

Nová cyklostezka je také spojena s podstávkovými domy

V září bude oficiálně slavnostně otevřena a poprvé veřejnosti zpřístupněna nová cyklostezka podél řeky Mandavy. Trasa dlouhá 45 kilometrů sleduje tok řeky od jejího pramene u Brtníků přes Staré Křečany a

Rumburk až do Německa. Ze Seifhennersdorfu a Varnsdorfu vede stezka dále přes Sasko až do Žitavy, kde se Mandava vlévá do Nisy. Zvláště atraktivní je napojení: Mandavská cyklostezka vytváří přeshraniční spojení

a zároveň navazuje na cyklostezku podél Křinice, která začíná v Bad Schandau na Labi. Vzniká tak působivá cyklotrasa od Labe po Nisu.

Přesný průběh trasy najdete zde:

- ❖ Pramen Mandavy (CZ) až k hraničnímu přechodu Varnsdorf / Großschönau:
<https://mapy.com/s/rapaguvoro>
- ❖ Hraniční přechod Varnsdorf / Großschönau až k ústí do Lužické Nisy v Žitavě:
<https://mapy.com/s/gujoberadu>

Symbol cyklostezky odráží regionální identitu: bílé písmeno **M** představuje jméno řeky **Mandavy/Mandau**, ale zároveň také české slovo **most**. Stylizované oblouky mostu připomínají typické **regionální podstávkové domy –symbol spojující obě strany hranice**.

Mandy Gubsch, starostka Seifhennersdorfu

Další kroky v rámci projektu na podzim 2025

- ❖ Setkání partnerů pro přípravu Dne otevřených podstávkových domů 2026 v Německu a České republice
- ❖ Vytvoření německo-české databáze podstávkových domů s turistickým potenciálem pro budoucí využití
- ❖ Zřízení německo-českého kontaktního místa u vedoucího partnera pro všechny zájemce o nabídky a uživatele podstávkových domů

Windmühle Seifhennersdorf e.V.

Saské vzdělávací a setkávací centrum
Neugersdorfer Straße 7, 02782 Seifhennersdorf
horackova@windmuehle-seifhennersdorf.de